

Bùi Xuân Bách trả lời phỏng vấn của talawas

talawas - Ngày 03/11/2010 sắp tới, talawas sẽ tròn 9 tuổi và xin nói lời chia tay độc giả. Chúng tôi sẽ nhìn lại chặng đường 9 năm qua và trình bày nguyên nhân kết thúc hoạt động. Nhân dịp này, chúng tôi cũng mời các cộng tác viên tham gia trả lời 3 câu hỏi của talawas sau đây:

1. Theo anh, 5 vấn đề hệ trọng nhất của Việt Nam hiện nay là gì?

2. Nếu được cầm quyền tuyệt đối tại Việt Nam trong vòng 24 tiếng đồng hồ, anh sẽ làm gì?

3. Anh hãy tiên đoán về Việt Nam năm 2010, 2020 và 2030.

Bùi Xuân Bách

Theo tôi nghĩ thì đây là một trò chơi ảo, một truyện khoa học viễn tưởng, nhưng được phép tham gia thì cũng nên tham gia. Phát biểu của mọi người đúng ra thì cũng chỉ là những mong ước trước một thực tế không lấy gì làm hay ho lắm (còn nói trắng phớ ra là quá tệ) của nước mình. Với góc nhìn hạn hẹp của mình tôi chỉ xin phát biểu về một vấn đề thôi.

1.

Giáo dục, giáo dục và giáo dục (có lẽ cái nhìn của tôi là do bệnh nghề nghiệp). Biết bao nhà trí thức nổi tiếng đã lên tiếng rồi nhưng vẫn “đàn gậy tai trâu”. Giải quyết được vấn đề gốc rễ này rồi thì mỗi con người sẽ hành xử khác hơn, phải đạo hơn và những chuyện từ nhỏ (như nữ sinh đánh nhau, rác vút bừa bãi...) cho đến lớn (như tham nhũng, hối lộ, rút ruột công trình...) sẽ tự tiêu. Nhưng dù có bắt đầu ngay từ bây giờ (từ lớp 1) thì cũng phải 16 năm sau (12 năm phổ thông + 4 năm đại học) mới bắt đầu gặt hái được kết quả. Thà muộn còn hơn không.

2.

- Thực hiện ngay những điều các bác, các chú, các anh chị em đã phát biểu trong loạt phỏng vấn này. Mời chính những người ấy chỉ đạo các projects này, có toàn quyền chọn người, lấy người cũng như mời các chuyên viên trong ngoài nước để cùng thực hiện thành công những dự án này.

- Mời tất cả trí thức người Việt ở hải ngoại mỗi năm 3 tháng về nước tham gia giảng dạy, xây dựng các đề án v.v... Trả lương ít nhất bằng một nửa lương thực tế của họ (tuy/dù ta còn nghèo) và chi phí đi lại. Không phải trong nước không có người tài nhưng chưa đủ để làm một cú sốc điện. Ta cần một cú sốc điện để bật dậy chứ tiến độ như hiện nay thì càng ngày càng tụt lại so với các nước khác. (Tiếc thay đây chỉ là một giấc mơ.)

3.

Năm 2010 thì gần hết rồi và mọi người đều đã biết hiện tình ra sao.

Năm 2020: Nguyễn Y Vân

Năm 2030: Có thay đổi nhiều vì giàn lãnh đạo trẻ trung hơn, hiểu biết cao và rộng hơn (tức là có tầm nhưng tâm thì chưa biết được). Thế nhưng chúng ta đã chậm mất 20 năm rồi còn gì. Than ôi!

© 2010 Bùi Xuân Bách

© 2010 talawas